

Đáp án ôn tập chương I:
Mệnh đề, tập hợp – Chuyên đề đại số 10

Bài 1.64: $P \Rightarrow Q$: “Nếu điểm M nằm trên phân giác của góc Oxy thì M cách đều hai cạnh Ox, Oy ”: đúng.

$Q \Rightarrow P$: “Nếu điểm M cách đều hai cạnh Ox, Oy thì M nằm trên phân giác của góc Oxy ”: đúng.

$P \Leftrightarrow Q$: “Điểm M nằm trên phân giác của góc Oxy nếu và chỉ nếu (khi và chỉ khi) điểm M cách đều hai cạnh Ox, Oy ”: đúng.

Hay: $P \Leftrightarrow Q$: “Điều kiện cần và đủ để điểm M nằm trên phân giác của góc Oxy là M cách đều hai cạnh Ox, Oy ”: đúng.

Bài 1.65: a) P : “ n là số tự nhiên và n^5 chia hết cho 5”, Q : “ n chia hết cho 5”.

b) Với n là số tự nhiên, n chia hết cho 5 là điều kiện cần để n^5 chia hết cho 5 ; hoặc phát biểu cách khác : Với n là số tự nhiên, điều kiện cần để n^5 chia hết cho 5 là n chia hết cho 5.

c) Với n là số tự nhiên, n^5 chia hết cho 5 là điều kiện đủ để n chia hết cho 5.

d) Định lí đảo : “Cho số tự nhiên n , nếu n chia hết cho 5 thì n^5 chia hết cho 5”. Thật vậy, nếu $n = 5k$ thì $n^5 = 5^5.k^5$: Số này chia hết cho 5.

Điều kiện cần và đủ để n chia hết cho 5 là n^5 chia hết cho 5.

Bài 1.66: a) Các tập con của X chứa có các phần tử 1, 3, 5, 7 được thành lập bằng cách thêm vào tập

1 ; 3 ; 5 ; 7 các phần tử còn lại của tập X . Do đó tất cả các tập con của X có chứa các phần tử 1, 3, 5, 7 là: 1 ; 3 ; 5 ; 7 , 1 ; 3 ; 5 ; 7 ; 2 , 1 ; 3 ; 5 ; 7 ; 4 , 1 ; 3 ; 5 ; 7 ; 6 , 1 ; 3 ; 5 ; 7 ; 2 ; 4 , 1 ; 3 ; 5 ; 7 ; 2 ; 6 , 1 ; 3 ; 5 ; 7 ; 4 ; 6 và X .

b) Giả sử tập cần tìm là $\{ a ; b \}$ với $a \neq b$.

• Vì X có 7 phần tử nên có 7 cách chọn phần tử a . Sau khi chọn a thì X còn 6 phần tử, do đó với mỗi cách chọn a , ta có 6 cách chọn phần tử b , như vậy có $7.6 = 42$ cặp $(a ; b)$ theo cách chọn này.

Nhưng với cách chọn trên thì với hai phần tử bất kì a, b ta đã chọn lặp lại hai lần, đó là hai cặp $(a ; b)$ và $(b ; a)$, nhưng chỉ có duy nhất tập $\{ a ; b \}$.

Do đó, có $\frac{42}{2} = 21$ tập con của X chứa đúng hai phần tử.

Bài 1.67: a) Giải phương trình : $4x^2 - 1 = 0 \Leftrightarrow x = \pm \frac{1}{2} \in \mathbb{Q}$. Vậy mệnh đề đã cho đúng.

Mệnh đề phủ định $\forall x \in \mathbb{Q} : 4x^2 - 1 \neq 0$

b) Ta có $x^2 = 3 \Leftrightarrow x = \pm\sqrt{3}$. Vì $\pm\sqrt{3} \notin \mathbb{Z}$ nên mệnh đề đã cho sai.

Mệnh đề phủ định $\forall x \in \mathbb{Z}, x^2 \neq 3$

c) Với $n = 5$ thì $2^n + 3 = 35$, số này chia hết cho 5 (không nguyên tố). Do đó mệnh đề đã cho sai.

Mệnh đề phủ định " $\exists n \in \mathbb{N}^* : 2^n + 3$ không phải là một số nguyên tố"

d) Mệnh đề đúng vì $x^2 + 4x + 5 = (x + 2)^2 + 1 > 0, \forall x \in \mathbb{R}$.

Mệnh đề phủ định $\exists x \in \mathbb{R}, x^2 + 4x + 5 \leq 0$

e) $x^4 - x^2 + 2x + 2 = x^2 - 1^2 + x + 1^2$ nên mệnh đề đã cho đúng

Mệnh đề phủ định $\exists x \in \mathbb{R}, x^4 - x^2 + 2x + 2 < 0$

Bài 1.68: a) $x \in \mathbb{R}, x < 0 \Rightarrow x + \frac{1}{x} \leq -2$

b) Mệnh đề đảo là $x \in \mathbb{R}, x + \frac{1}{x} \leq -2 \Rightarrow x < 0$

Ta có $x + \frac{1}{x} + 2 = \frac{x^2 + 2x + 1}{x} = \frac{(x+1)^2}{x}$ do đó $x + \frac{1}{x} \leq -2 \Rightarrow x < 0$ là mệnh đề đúng

Vậy định lí trên có định lí đảo.

Bài 1.69 a) *Thuận:* Cho n : lẻ, thì $n = 2k + 1$ ($k \in \mathbb{N}$)

$\Rightarrow 3n + 1 = 3(2k + 1) + 1 = 6k + 4 = 2(3k + 2)$, với $3k + 2 \in \mathbb{N}$

$\Rightarrow 3n + 1$: chẵn

Đảo: Cho $3n + 1$: chẵn, ta chứng minh n : lẻ

Dùng phương pháp phản chứng:

Giả sử n : chẵn, tức là $n = 2k$ ($k \in \mathbb{N}$)

$\Rightarrow 3n + 1 = 6k + 1 \Rightarrow 3n + 1$: lẻ: trái với giả thiết. Vậy $3n + 1$: lẻ.

Từ hai phần thuận và đảo ta được: n : lẻ $\Leftrightarrow 3n + 1$: chẵn

Bài 1.70: a) $A = \{-1; 0; 1; 2; 3; 4; 5\}$, $B = \left\{-1; \frac{1}{3}; 1\right\}$ vì

$$(1 - 3x)(x^4 - 3x^2 + 2) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x = \pm 1 \\ x = \pm\sqrt{2} \notin \mathbb{Q} \\ x = 1/3 \end{cases}$$

$$C = \{x \in \mathbb{N} \mid x \leq 6\}$$

$$b) A \cap B = \{-1; 1\}; A \cup B = \{-1; 0; \frac{1}{3}; 1; 2; 3; 4; 5\}, A \setminus B = \{0; 2; 3; 4; 5\},$$

$$C_{B \cup A}(A \cap B) = \{0; 1/3; 2; 3; 4; 5\}$$

$$c) B \cup C = \{-1; 0; 1/3; 1; 2; 3; 4; 5; 6\}, A \cap (B \cup C) = \{-1; 0; 1; 2; 3; 4; 5\} = A$$

Bài 1.71: a) Ta có: $A = \{x \in \mathbb{N} \mid x < 2\} \Rightarrow A = \{0; 1\}$. (1)

$$B = \{x \in \mathbb{Q} \mid (x^2 - x) x^2 - 2 = 0\}.$$

$$x^2 - x \quad x^2 - 2 = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} x^2 - x = 0 \\ x^2 - 2 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 0 \vee x = 1 \\ x = \pm\sqrt{2} \notin \mathbb{Q} \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} x = 0 \\ x = 1 \end{cases} \Rightarrow B = \{0; 1\} \quad (2)$$

Từ (1) và (2) cho: $A = B$.

$$b) \text{ Ta có: } 4x^2 - 9 = 0 \Leftrightarrow x = \pm\frac{3}{2} \notin \mathbb{Z} \Rightarrow A = \emptyset \quad (3)$$

$$x^2 + 4x = 0 \Leftrightarrow x = 0 \vee x = -4 \Rightarrow B = \{0; -4\}. \quad (4)$$

Từ (3) và (4) cho: $A \subset B$.

c) Ta có: $A = x \in \mathbb{N} \mid 1 < x < 4 \Rightarrow A = 2; 3$. $B = x \in \mathbb{Z} \mid x^2 - 9 = 0 \Rightarrow B = -3; 3$.

Ta thấy: $2 \in A$ mà $2 \notin B$ nên $A \not\subset B$; $-3 \in B$ mà $-3 \notin A$ nên $B \not\subset A$.

Bài 1.72: a) Ta có $A \cap B = 4; 6 \subset X$.

Do đó các tập X, Y thỏa mãn yêu cầu là: $X = 4; 6$ và $Y = 0; 2$, $X = 4; 6; 0$ và $Y = 2$, $X = 4; 6; 2$ và $Y = 0$.

b) Ta có $A \cup B = \{0; 2; 4; 6; 5\}$, do đó các tập P thỏa mãn điều kiện $(A \cap B) \subset P \subset (A \cup B)$ là:

$4; 6$, $4; 6; 0$, $4; 6; 2$, $4; 6; 5$, $4; 6; 0; 2$, $4; 6; 2; 5$, $4; 6; 5; 0$ và $4; 6; 0; 2; 5$.

Bài 1.73: a) Ta có: $A \cap B = [-3; 1] \cap [-1; 5] = [-1; 1]$;

$A \cup B = [-3; 1] \cup [-1; 5] = [-3; 5]$; $B \setminus A = [-1; 5] \setminus [-3; 1] = [1; 5]$.

$C = x \in \mathbb{R} \mid |x| \geq 2 = (-\infty; -2] \cup [2; +\infty)$; $B \setminus A \cap C = [2; 5]$.

b) Ta có: $C_{\mathbb{R}} A \cup B = C_{\mathbb{R}} [-3; 5] = (-\infty; -3) \cup (5; +\infty)$. (1)

$C_{\mathbb{R}} A = C_{\mathbb{R}} [-3; 1] = (-\infty; -3) \cup [1; +\infty)$; $C_{\mathbb{R}} B = C_{\mathbb{R}} [-1; 5] = (-\infty; -1) \cup (5; +\infty)$; (1) và $C_{\mathbb{R}} A \cap C_{\mathbb{R}} B = (-\infty; -3) \cup (5; +\infty)$. (2)

(2) cho: $C_{\mathbb{R}} A \cup B = C_{\mathbb{R}} A \cap C_{\mathbb{R}} B$.

Bài 1.74: a) $K \cap Z = \{0\}$, $H = [-3; 3]$, $H \setminus K = [-3; -1] \cup [1; 3]$

$C_{\mathbb{R}} G = (-\infty; -2)$, $C_{\mathbb{R}} (H \cup K) = (-\infty; -3) \cup (3; +\infty)$

$C_{\mathbb{R}} G \cup C_{\mathbb{R}} (H \cup K) = (-\infty; -2) \cup (3; +\infty)$

b) $a \leq x \leq b \Leftrightarrow c \leq x \leq 8 \Leftrightarrow -5 + d \leq x \leq 5 + d$

Do đó $a = c = d - 5$ và $b = 8 = d + 5 \Rightarrow b = 8, a = c = -2, d = 3$

Vậy $x \in [-2; 8] \Leftrightarrow -2 \leq x \leq 8 \Leftrightarrow |x - 3| \leq 5$

Bài 1.75: $\sqrt{2011} \approx 44,84$, $\sqrt{2012} \approx 44,86$

Bài 1.76: • Thuận: $A \cup B = A \cap B$, ta chứng minh: $A = B$

$\forall x, x \in A \Rightarrow x \in A \cup B$ (vì $A \subset A \cup B$) $\Rightarrow x \in A \cap B$

(vì $A \cup B = A \cap B$) $\Rightarrow x \in B$ (vì $A \cap B \subset B$)

Như thế: $\forall x, x \in A \Rightarrow x \in B$, nên $A \subset B$ (a)

$\forall x, x \in B \Rightarrow x \in A \cup B$ (vì $B \subset A \cup B$) $\Rightarrow x \in A \cap B$

(vì $A \cup B = A \cap B$) $\Rightarrow x \in A$ (vì $A \cap B \subset A$)

Như thế: $\forall x, x \in B \Rightarrow x \in A$, nên $B \subset A$ (b)

(a) và (b) cho $A = B$

• Đảo: Cho $A = B$, ta chứng minh: $A \cup B = A \cap B$

Ta có $A \cup B = A \cup A$ (vì $B = A$) $= A$ (c)

$A \cap B = A \cap A$ (vì $B = A$) $= A$ (d)

(c) và (d) cho $A \cup B = A \cap B$.

Từ hai phần thuận và đảo ta được: $A \cup B = A \cap B \Leftrightarrow A = B$